

## MEMO

|           |                                       |
|-----------|---------------------------------------|
| Aan       | Werkgroep NMC                         |
| Van       | 5.1.2e .2e                            |
| Afdeling  | DMO Bel./                             |
| CC        |                                       |
| Datum     | 4 april 2025                          |
| Onderwerp | Beleidsopvatting DMO NMC zonder Green |

Juli a.s. wil het college de raad een voorstel voorleggen dat ingaat op de komst, samenstelling en locatie van een nieuw muziekcentrum (NMC). Basis hiervoor is de voorjaar 2025 te verrichten quickscan. Daarin is aan de orde gekomen dat vestiging in het Spookkwartier kansrijker is bij het laten vervallen van de kleinste zaal, The Green. Gedachte hierachter is dat het 'inleveren' van de Green op deze locatie wenselijker is dan het alternatief van een opsplitsing van het NMC. In dit memo geven we als DMO onze beleidsmatige visie op dit scenario.

### Opzet The Green

Na de White, Purple en Orange is de Green de 4<sup>e</sup> zaal in het traditionele voorkeurs PvE (1), met een reductie van 10% inmiddels benoemd tot 1A. Het betreft een multifunctionele zaal, volgens het oorspronkelijke PvE geschikt voor 300 tot 800 bezoekers, met de volgende functies:

- 'Lab' (ontwikkeling en presentatie) nieuw talent en nieuwe genres
- Onderwijsruimte CrossWise
- Presentatie amateurkunst
- Alternatieve repetitieruimte NNO (indien Purple bezet is)
- Kleine voorstellingen/concerten
- 'Break out' (extra) ruimte festivals en zakelijke events

In de praktijk gaat het om een ruimere versie van de Binnenzaal van De Oosterpoort. Deze kan momenteel zeer beperkt worden geprogrammeerd vanwege een geluidlek met de naastgelegen Grote Zaal.

### Waarde The Green

De vraag die nu wordt opgeworpen is hoe essentieel The Green is voor het goed kunnen functioneren van een NMC. Is het verantwoord de zaal te offeren voor het kunnen realiseren van een NMC op de voorkeurslocatie? Of wordt hiermee het concept zodanig geweld aangedaan dat het behoud van de zaal van groter belang is dan de (integrale) vestiging van een NMC in het Spookkwartier?

### Integratie planvorming

Nut en noodzaak van The Green zijn bij de ontwikkeling van een NMC meermaals aan de orde gekomen. In de verkenning naar een nieuw muziekcentrum<sup>1</sup> is aangegeven hier nader onderzoek naar te doen. Daarbij speelde vooral de ambitie rond een bredere invulling van een NMC (dagprogrammering en méér dan een muziekpodium alleen zijn) een rol. Als kansen werden vooral genoemd (meer) verbindingen met onderwijs, amateurkunst en talentontwikkeling. Besloten werd The Green voorlopig mee te nemen in het ruimtelijk programma 'voor een definitieve afweging in het investeringsvoorstel'.<sup>2</sup> Als toegevoegde waarde werden de functies benoemd van leerwerkplaats voor het onderwijs, plek voor talentontwikkeling en amateurkunst, alternatieve repetitieruimte voor het NNO en de extra mogelijkheden voor festivals en zakelijke events.

### Toetsing beleidsmatige kaders

<sup>1</sup> Door de raad vastgesteld op 26 september 2028 (kenmerk 6994630)

<sup>2</sup> Raadsvoorstel '2<sup>e</sup> fase verkenning nieuw muziekcentrum, blz.6 (vastgesteld 18 november 2020)

Voor de periode 2021-2028 geldt de gemeentelijke kadernota cultuur 'Kunst en cultuur voor iedereen', voor de jaren 2025-2028 vertaald in de (uitvoerende) cultuurnota 'Cultuur maakt gelukkig'. Samen bieden de nota's de uitgangspunten voor het gemeentelijk cultuurbeleid. De drie hoofdambities:

1. Kunst en cultuur voor iedereen (cultuur is zichtbaar, divers, toegankelijk)
2. Een bruisende stad (hoogwaardig en compleet cultuuraanbod)
3. City of Talent (ruimte voor innovatie en talentontwikkeling)

De hieraan verbonden beleidsdoelen met (de meeste) relevantie voor The Green, in de lopende cultuurnota:

| Ambitie                           | Beleidsdoel                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Kunst en cultuur voor iedereen | Er is aandacht voor het bereiken van nieuw publiek                                                                                                                           |
|                                   | Inwoners worden gestimuleerd kunst en cultuur te bezoeken en zelf aan cultuur te doen                                                                                        |
|                                   | Er is goed cultuuraanbod in het cultuuronderwijs                                                                                                                             |
| 2. Een bruisende stad             | De stad kent een complete culturele keten in meerdere disciplines, biedt ruimte aan vernieuwingen die een aanvulling vormen op dit aanbod.                                   |
|                                   | We versterken de maatschappelijke impact van cultuur door nieuwe verbindingen te leggen.                                                                                     |
| 3. City of talent                 | Talentvolle kunstenaars kunnen zich ontwikkelen en presenteren binnen de complete keten van talentontwikkeling in meerdere disciplines in onze stad en in het gehele Noorden |
|                                   | Een gemeente waar voldoende mogelijkheden voor talentontwikkeling aanwezig zijn om de toestroom en doorstroom van talent te stimuleren.                                      |

Leggen we de functies en doelen van The Green hiernaast, dan zien we:

- Er komt meer ruimte voor innovatie (labfunctie, presentatieplek nieuwe genres), cultuurdeelname (aanbod SPOT en amateurkunst) en talentontwikkeling (ontwikkel- en presentatieplek).
- Er is meer ruimte voor nieuwe verbindingen (onderwijs, werkveld, andere kunstdisciplines).
- Daarbij worden de opties voor festivals (o.a. ESNS) versterkt (meer ruimte(s)).

Conclusie: incorporatie van The Green sluit aan bij de ambities en beleidsdoelen van ons gemeentelijk cultuurbeleid en kan deze verder versterken.

### Afweging

Zoals gesteld in eerdere beleidsstukken (o.a. advies DMO bij bestuursopdracht 1-3-2025) spelen meer factoren dan alleen de samenstelling van het PvE bij de afwegingen rond een NMC. Het vraagstuk rond nut en noodzaak van opname van The Green in het PvE kan beleidsmatig worden afgezet tegen:

1. naast het nut de noodzaak van deze zaal voor onze beleidsdoelen;
2. de beleidsmatige gevolgen (en daarmee wenselijkheid) van het alternatief (zijnde het niet vestigen van een NMC op de voorkeurslocatie en/of fysieke splitsing van het NMC);
3. de mogelijkheden functies en programmering elders (in het NMC en/of de stad) te organiseren.

#### 1. Noodzaak

Zoals beschreven in de toetsing aan de beleidsmatige kaders sluiten vorm, programma en functie van The Green aan bij onze beleidsmatige doelen op cultuurgebied, en kunnen ze deze ook versterken. Keren we dit om, dan is de vraag of we op beleidsdoelen inleveren of kansen laten liggen als we deze 4<sup>e</sup> zaal níét realiseren. Met andere woorden: is The Green 'need to have' of 'nice to have'?

The Green kan aan de genoemde beleidsdoelen weliswaar een belangrijke bijdrage leveren, maar is niet de enige plek in onze gemeente óf in het NMC waar dit kan. Op andere plekken en met andere cultuurnotapartners wordt eveneens aan het behalen van de genoemde ambities gewerkt. Zo zijn er elders locaties en organisaties die zich richten op of bezighouden met culturele innovatie (broedplaatsen, kunstorganisaties, onderwijs), amateurkunst (o.a. VRIJDAG, kerken, Der Aa-theater) en talentontwikkeling (o.a. We the North, ESNS, Conservatorium). Ook blijft er zonder Green ruimte in het NMC voor het innovatieve leerwerk-programma

CrossWise evenals voor talentontwikkeling en festivals (in de overige zalen en in de ‘hubs’). Wel minder, maar niet in de mate dat deze programma’s geen doorgang meer kunnen vinden of functies geen gestalte kunnen krijgen binnen het totale concept van het NMC. Daarnaast zijn er kansen op uitwijkmogelijkheden (zie punt 3).

## 2. Alternatieven

Het eventueel opgeven van The Green (zoals voorgesteld door SPOT) komt niet voort uit een gevoel of idee van overbodigheid, maar vanuit de opvatting dat als er harde keuzes moeten worden gemaakt in de haalbaarheid van een NMC, deze optie nog altijd wenselijker is dan de alternatieven (zijnde splitsing en/of vestiging elders). Dat deze alternatieven minder kansen bieden voor het realiseren van de doelstellingen van onze cultuurnota, hebben we reeds benoemd in ons advies bij de eerdere bestuursopdracht:

- Een decentrale of minder centrale ligging vermindert de zichtbaarheid en bereikbaarheid en verkleint zo de kansen voor cultuurbereik (meer doelbezoek, minder exposure cultuurstad Groningen);
- Een niet integraal concept verkleint de kans op ontmoeting en uitwisseling van verschillende genres en soorten publiek, en is minder aantrekkelijk voor festivals.

Dat onze culturele doelstellingen het best kunnen worden gerealiseerd met een integraal muziekcentrum in het centraal gelegen Spoorkwartier wordt ook onderschreven door de culturele stakeholders (SPOT, NNO, partners CrossWise, ESNS, MOJO).

## 3. Opties elders

Hoewel het loslaten van The Green naar verwachting niet betekent dat de doelstellingen van de hierin beoogde programmering niet meer binnen het NMC gerealiseerd kunnen worden, zal de programmering niet volledig in het resterende deel van het NMC kunnen worden opgevangen. Het is derhalve goed te kijken of ‘problemen’ die met de komst van The Green zouden worden geadresseerd elders in de stad kunnen worden ondervangen (de bij punt 1 genoemde ‘uitwijkmogelijkheden’). We zien hier vooral kansen voor Camera, de voormalige bioscoop aan het Hereplein die momenteel wordt ontwikkeld tot ‘hotspot’ voor cultuur en (cultuur)onderwijs. Bedoeling is dat hierin plek komt voor CrossWise, amateurkunst en professioneel podiumaanbod. Naast Noorderpoort is SPOT reeds partner in deze ontwikkeling. We kunnen ons wel voorstellen dat de inzet bij het vervallen van The Green richting Camera wordt versterkt. Bijvoorbeeld door een verbeterde uitrusting en meer betrokkenheid van SPOT. Deze versterkte inzet zal altijd voordeliger zijn dan een incorporatie in een NMC van The Green.

## **Conclusie**

We zien de integratie van The Green als een belangrijke meerwaarde voor een NMC. De programmering draagt bij aan onze cultuurdoelstellingen, en ook maken meer zalen het NMC toekomstbestendiger. Die bieden immers meer kansen op flexibiliteit (bijvoorbeeld bij uitbreiding of verandering van programmering) en meer ruimte voor festivals (en andere events). Dat alles is ook de reden dat The Green een plek heeft in de voorkeursvariant als het gaat om het PvE voor een NMC.

Wel is eerder The Green (als enige zaal) afweegbaar genoemd. Dat geeft al aan dat er enige ‘pluswaarde’ in zit die bij onvermijdelijke keuzes ter discussie kan worden gesteld. Zo ligt de capaciteit van The Green dicht tegen die van Simplon aan, eveneens een belangrijke partner in onze cultuurnota. Hoewel beide zalen en instellingen elkaar (verder) kunnen versterken, wordt met de capaciteit van The Green dus niet een lacune in de Groninger podiumketen gevuld.

Wel heeft het opgeven van The Green impact op de mogelijkheden van een NMC. Maar naar verwachting niet in de mate dat essentiële programmaonderdelen (zoals CrossWise of NNO) onder druk komen te staan. Daarbij zien we, zeker met de invulling van Camera, goede kansen om de programmering van The Green elders op te vangen. Daarbij kan uiteraard – zeker met het nabij gelegen Camera - de relatie met het NMC intensief blijven.

Resumerend is The Green ‘very nice to have’, versterkend aan de doelen van ons cultuurbeleid. Het schrappen zorgt echter niet onoverkomelijke lacune problemen, het behoud weegt niet op tegen de beleidsmatige nadelen van de alternatieve scenario’s van splitsing en/of vestiging elders. Dat maakt voor DMO bij harde keuzes rond het NME het voorstel van SPOT verdedigbaar.